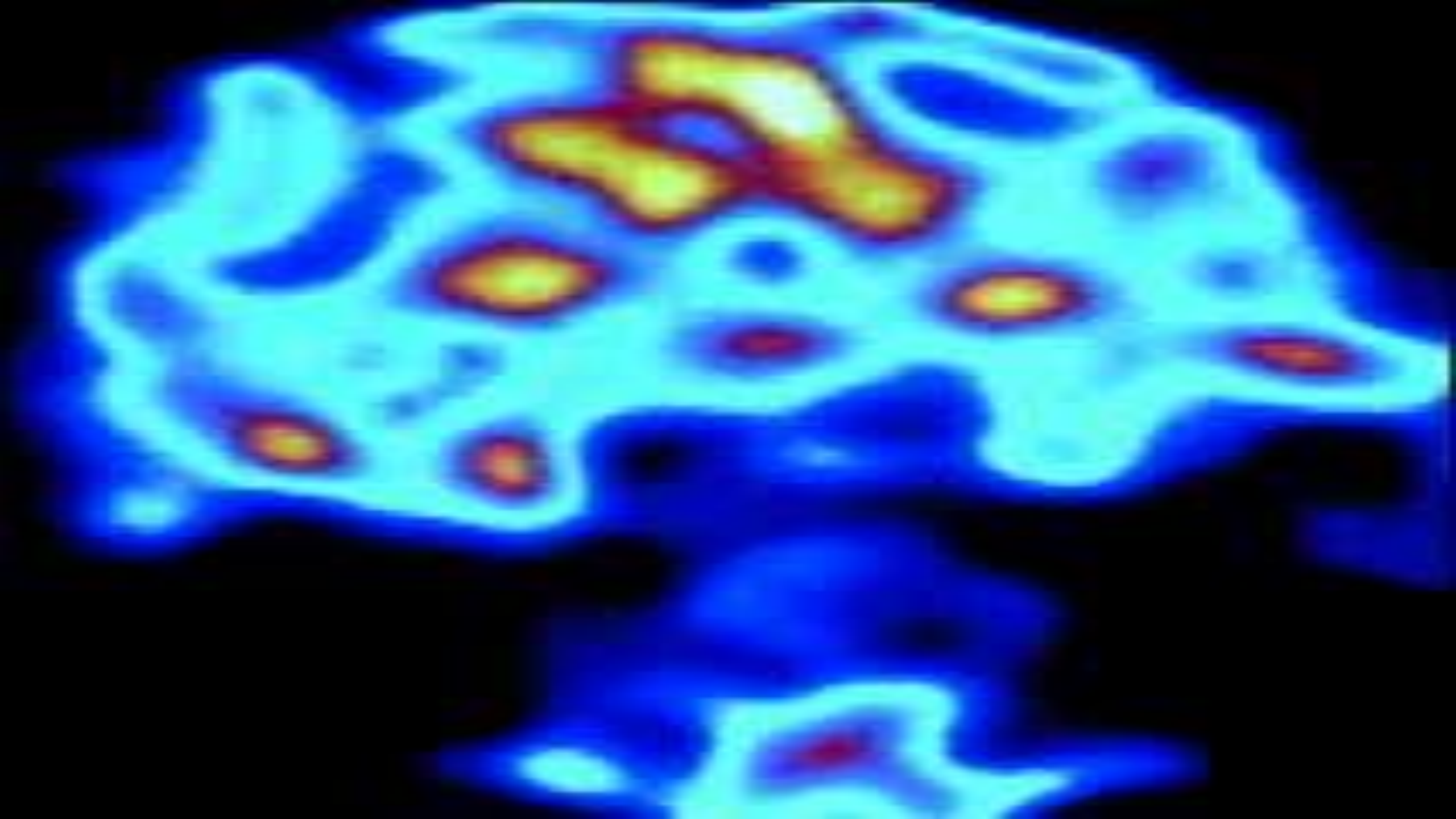

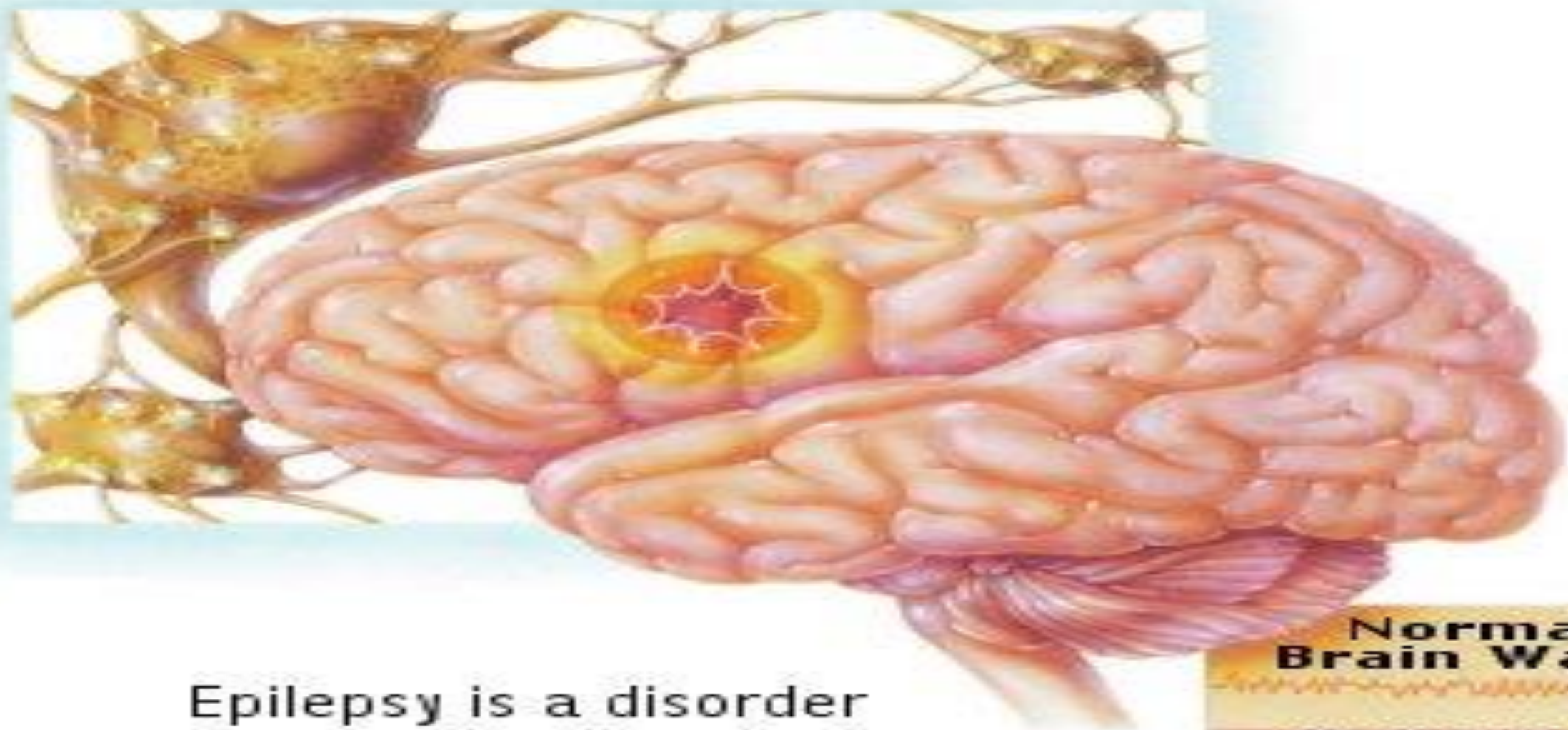
بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

صرع

EPILEPSY

تهیه و تدوین: دکتر اصغر آقایی

Epilepsy is a disorder marked by disturbed electrical rhythms in the central nervous system.

**Normal
Brain Wave**

**Petit Mal
Seizure**

**Grand Mal
Seizure**

Frontal Lobe

Jacksonian seizure
(tingling in hand or arm)

Adversive seizures
(eyes or head turn to one side)

Temporal Lobe

Strange smells or tastes
Altered behaviour
Deja vu

Lip smacking or chewing movements

Parietal Lobe

Tingling in or jerking of:

leg

arm

face

Occipital Lobe

Flashing lights or spots

از زمان به وجود آمدن انسان بر روی کره زمین صرع نیز وجود داشته است. امروزه انواع گوناگونی از صرع شناخته شده است. صرع یک بیماری نیست بلکه فقط نشانه‌ایست که می‌گوید قسمتی از مغز کار خود را همیشه به خوبی انجام نمی‌دهد. وقتی مغز بطور طبیعی کار کند یک سری امواج الکتریکی از خود ایجاد می‌نماید که این امواج مانند الکتریسته در مسیر اعصاب مغزی عبور می‌کند.

تعریف

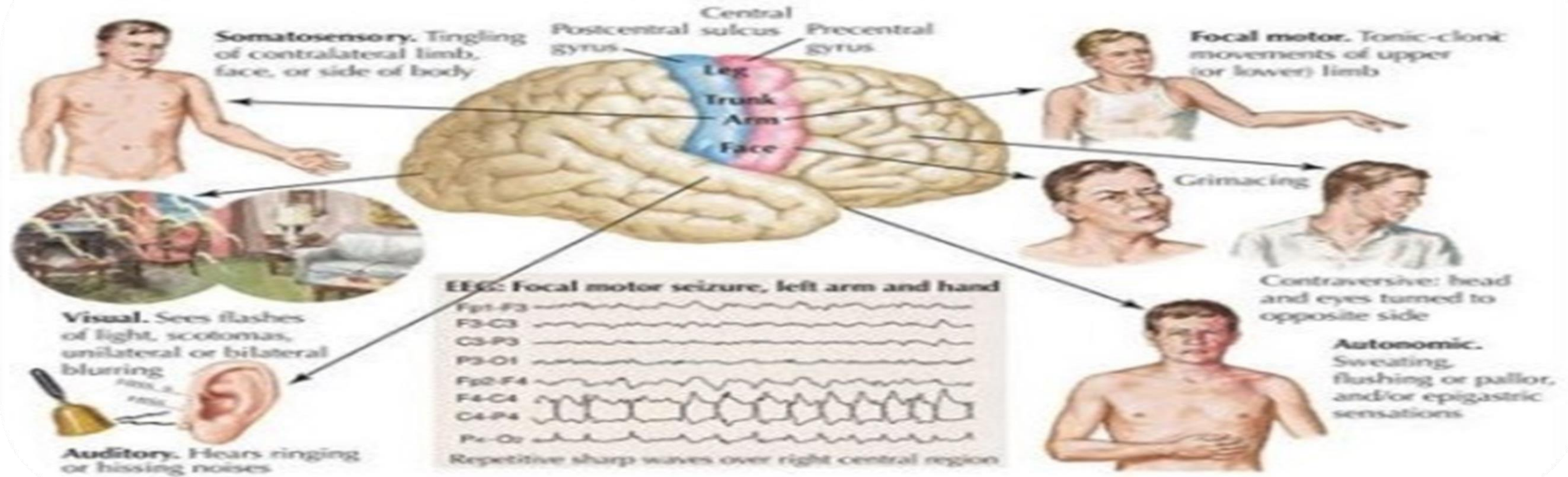
« اپی‌لپسی » یا صرع حالتی است که یک سری از این تشنج ها و طوفان های الکتریکی در مغز بطور مرتب و با فاصله زمانی خودبخود ایجاد شده و خاموش شوند، که این جرقه الکتریکی و طوفان الکتریکی بسته به محل خود در مغز علائم و نوع تشنج و صرع را تعیین می‌نماید. یک بار تشنج هیچگاه صرع نیست، بلکه دو تا سه بار تشنج می‌باید رخ دهد تا پزشک تشخیص صرع را مطرح نماید.

تعریف

صرع اختلال مزمن و طغیان عمل مغزی است که به علت تخلیه الکتریکی نامتعارف و متناوب نورون های مغز پیدا می شود و علائم آن حملات ناگهانی و موقت بی هوشی و تشنج متناوب با فواصل سلامت ظاهری است .

همه گیر شنا سی

Simple Partial Seizures

حدود ۱ درصد جامعه دچار صرع هستند .

گاه علت صرع وجود یک اختلال ساختمانی در مغز است اما در اغلب موارد هیچ علت خاصی یافت نمی‌شود. در برخی از کودکان مبتلا، حملات تشنجی به دنبال یک محرک حسی مثل نورهای درخشان و شدید بروز می‌کنند و در برخی دیگر هیچ عامل شروع کننده‌ای وجود ندارد. در صرع نشان دار حملات ناگهانی را می‌توان در یکی از چندین علت شناخته شده جستجو کرد که شامل تومورهای مغزی ، بیماری هایی که بر رگ های خونی مرکزی اثر می‌گذارند و انواع سموم می‌باشد .

عفونت ها و ضربه های مغزی

از علل شایع صرع هستند

به غیر از صرع علل متعدد دیگری
نیز برای تشنج وجود دارد که یکی از
آنها تب بالاست (تشنج ناشی از تب).

انواع صرع

انواع صرع

انواع مختلفی از تشنج های صرعی تاکنون شناخته و تعریف شده است

در بچه ها تشنج های تونیک - کلونیک شایع تر است

بیش تر از سه چهارم کودکان مبتلا به صرع ، از این نوع تشنج رنج می برند

صرع کوچک

صرع نسبی یا
پارشیال خوش خیم از
دیگر انواع صرع
هستند

صرع موضعی یا صرع
حرکتی

صرع کوچک یا
ابسنس دومین نوع
صرع شایع در
کودکان است

در صرع کوچک، مناطق حسی دستگاه عصبی مرکزی دچار آسیب می‌شود. در بین بچه‌ها شایع است که معمولاً تشنج آنی است و یک لحظه به طول می‌انجامد. کودک بازی را متوقف کرده و ساکت می‌ایستد در حالی که یک حالت سستی و بی‌حالی در صورتش دیده می‌شود. پس صرع کوچک عبارتست از زایل شدن شعور برای مدتی کوتاه، بدون این که در بیمار تشنج یا زمین خوردن مشاهده شود.

این نوع صرع یکی از شایع‌ترین صرع‌ها نزد کودکان و دانش‌آموزان است

در صرع کوچک ، بیمار رنگ پریده شده، چشمانش به یک نقطه خیره می شود و از اطراف خود بی خبر است. مدت آن حتی امکان دارد بسیار کوتاه بوده و قابل رویت نباشد. شروع آن از ۳ تا ۱۳ سالگی است که اگر درمان اصولی شود برای همیشه از بین می رود و در غیر این صورت در سنین بالاتر به صرع بزرگ تبدیل خواهد شد.

**پس در طی این نوع حمله تشنجی ، کودک برای ۱۰ تا ۱۵ ثانیه
هوشیاری خود را از دست می‌دهد و به فضا خیره می‌شود و فعالیت
های معمول وی متوقف می‌شود اما به زمین نمی‌افتد و پس از
بازگشت هوشیاری ، کودک چیزی از حمله خود به یاد نمی‌آورد.**

علل صرع کوچک

از علل این نوع صرع، تومورها، حوادث، تصادف، ضربه‌های مغزی و ... را می‌توان بیان کرد. از نشانه‌های بارز صرع کوچک که می‌توان در کلاس درس مشاهده کرد، نحوه نوشتن املا دانش‌آموزان است که ممکن است در حین حمله، دو یا سه خط از املا را جا بیندازند. پس از حمله علاوه بر رنگ پریدگی، سستی و بی‌حالی، احساس خواب به کودک دست خواهد داد.

(Grand mal)

صرع بزرگ یا تشنج
تونیک – کلونیک یا
گراند مال

شایع ترین نوع
صرع ، صرع
(گراند مال) است.

این نوع صرع هنگامی
رخ می دهد که مناطق
حرکتی مغز دچار
عارضه شده است و
اسپاسم های شدید و
بی هوشی را در بر دارد.

در اغلب موارد صرع
اصلی ، قبل از آغاز
حمله و غش به بیمار
یک حالت درونی دست
می دهد که اخطار
خوانده می شود.

این حالت را (اورا)
Aura می نامند و
می تواند به صورت
روانی یا جسمی باشد.
مثل شنیدن صدایی
(جسمی) و یا احساس
خوشبختی یا بدبختی
(روانی)

بیمار ممکن است بوی مشخصی را حس کند و یا گمان کند که نور درخشنده‌ای می‌تابد . بعد از چند لحظه بیمار بی‌هوش می‌افتد که این مرحله کوتاه، تونیک است که تمام ماهیچه‌ها متشنج و منقبض می‌شوند، تنفس بیمار قطع می‌شود و رنگش نیز ممکن است کبود شود. مرحله بعدی کلونیک است که اندام ها تکان های مختصری می‌خورند. در خلال این مدت بیمار ممکن است زبانش را گاز بگیرد.

مراحل علائم تشنج تونیک - کلونیک به ترتیب زیر است

بعد از بازگشت
هوشیاری کودک
معمولاً گیج است و
سردرد دارد و ممکن
است به خواب رود

پس از آن که تشنج
متوقف شد، ممکن است
کودک تا چند دقیقه و
به ندرت تا ده دقیقه
بیهوش باقی بماند

حرکات پرشی اندام ها
یا صورت که می تواند
از ۲۰ ثانیه تا چند
ساعت طول بکشد. در
این مرحله ممکن است
کودک زبانش را گاز
بگیرد و کنترل مثانه یا
روده را از دست بدهد

اسپاسم و انقباض
عضلات که ۳۰ ثانیه
طول می کشد و کودک
در طی آن بیهوش شده
و به زمین می افتد و
تنفس نامنظم می شود

تحریک پذیری یا
رفتارهای غیرعادی به
مدت چند دقیقه پیش از
بروز تشنج یا (Aura)

هوشیاری بیمار در این نوع صرع مختل نمی‌شود و تظاهرات صرعی به صورت حرکتی ظاهر می‌شود. ابتدا از یک نقطه شروع شده و به تدریج سایر قسمت های بدن را فرا می‌گیرد. به این نوع صرع ، صرع جانسونی نیز می‌گویند.

البته نوع دیگر صرع موضعی حرکتی بدون انتشار است که تشنج فقط در یک عضو ظاهر شده و در همان جا باقی می ماند. مدت حمله حدود یک تا دو دقیقه است ولی ممکن است در بعضی از افراد مدت ها طول بکشد. نوع دیگر صرع فرمی از اپی لپسی است که کمتر شایع است ، صرع نسبی یا پارشیال خوش خیم که سبب حرکات پرشی در یک سمت از صورت یا یک اندام می شود. هم چنین هوشیاری نیز ممکن است مختل شود .

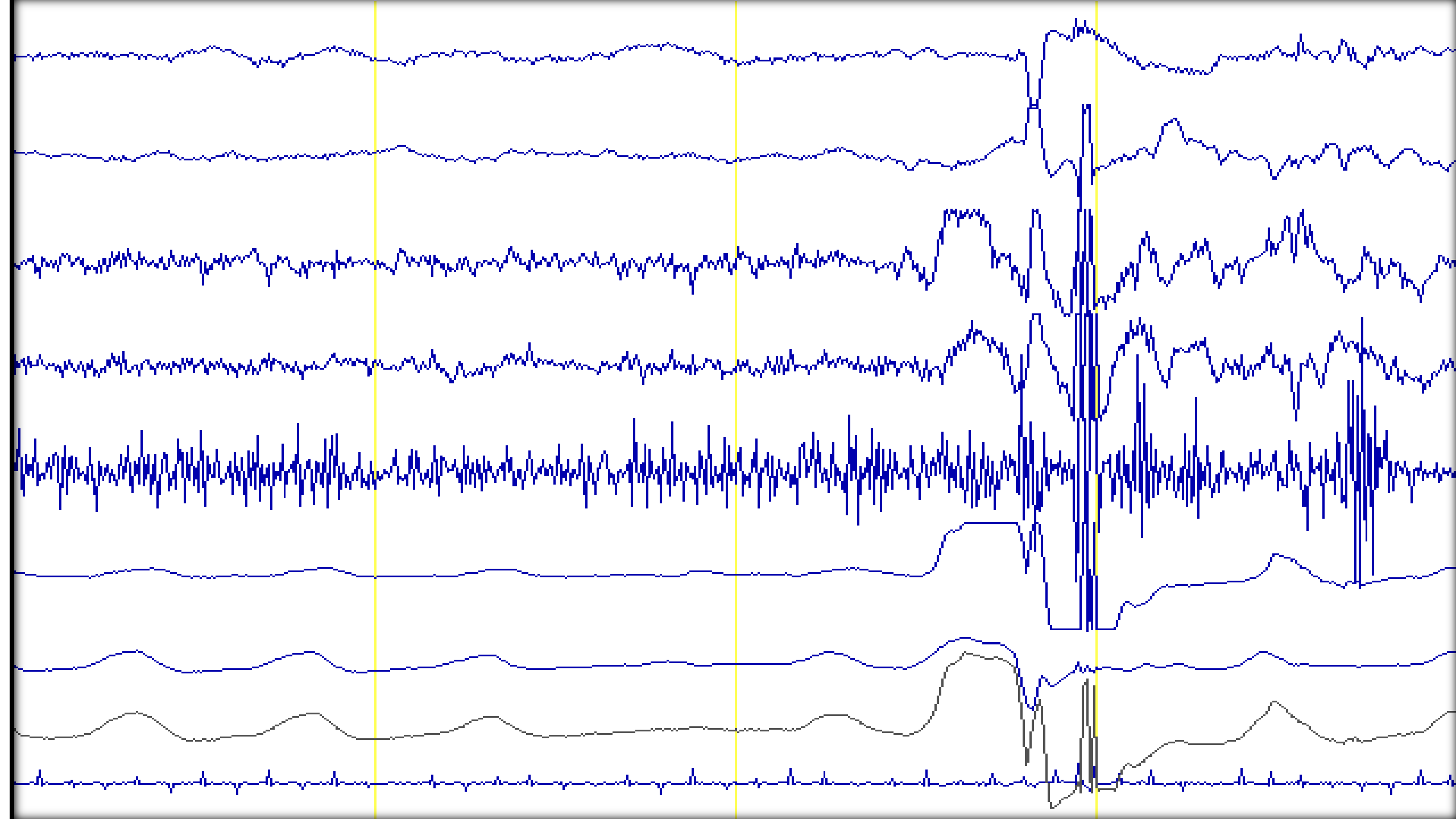
در اغلب موارد کودک مبتلا به یک نوع صرع است ، با این حال برخی کودکان مبتلا به انواع پیچیده‌تر اپی‌لپسی هستند که ترکیبی از دو یا چند نوع مختلف است. اقدامات اولیه در فردی که تشنج کرده اگر کودک دچار یک تشنج تونیک - کلونیک شده او را به یک سمت بخوابانید و سرش را هم سطح یا پایین تر از بدنش قرار دهید .

اقدامات اولیه

در فردی که تشنج کرده اگر کودک دچار
یک تشنج تونیک - کلونیک شده او را به
یک سمت بخوابانید و سرش را هم سطح
یا پایین تر از بدنش قرار دهید .

بر طبق اصول کمک های اولیه باید جسم سختی را بین دندان های بیمار قرار داده تا از گاز گرفتن زبانش جلوگیری کنید و او را به پشت خواباند و مطمئن شد که به طور معمولی نفس می کشد. هرگز چیزی را با فشار میان دندان هایش قرار ندهید. در بیش تر مواقع تشنجات بعد از یک دقیقه متوقف می شوند و بعد از آن یک دوره خواب و استراحت است ولی اگر تشنجات بیش تر از چند دقیقه به طول انجامد حتما باید بیمار را به بیمارستان رساند. هم چنین اگر کودک تاکنون یک تشنج تونیک – کلونیک نداشته و نخستین باری است که به این نوع حمله دچار می شود، به سرعت کودک را به نزدیک ترین بیمارستان برسانید .

در مورد سایر انواع تشنج کودک را در یک محل آرام نشانده و صبر کنید تا تشنج کاملاً برطرف شود و کودک هوشیار شود. سپس به آرامی با او صحبت کنید و به او آرامش خاطر بدهید. از زدن یا تکان دادن کودک برای متوقف کردن تشنج خودداری کنید. اقداماتی که پزشک انجام می‌دهد: ۱- پزشک نخست از شما سؤالاتی در مورد رفتارها و علائم کودک (قبل، در طی و بعد از حمله تشنج) می‌پرسد. برای مشخص کردن عوامل محرک احتمالی، ممکن است از شما خواسته شود تا دقیقاً نوع فعالیت کودک را هنگام بروز حمله مشخص کنید.

یک نوار مغزی الکتروانسفالوگرافی EEG از کودک گرفته می شود تا به تشخیص نوع صرع کمک کند .

در مواردی که تشخیص صرع از هیستری یا (تمارض) امکان پذیر نباشد از الکتروانسفالوگرافی استفاده می شود.

برای تشخیص ناهنجاری های ساختمانی مغزی ممکن است (ام آر آی) مغز لازم باشد .

انجام آزمایش خون برای تشخیص اختلالات الکترولیتی به عنوان علت تشنج ضروری است.

راه های پیش گیری

مراقبت های پیش از تولد

زایمان بی خطر

کنترل تب در کودکان

کاهش ضربه مغزی

کنترل بیماری های عفونی و انگلی

مشاوره ژنتیک

اکثر علل صرع قابل پیش گیری هستند.
شش گام اساسی برای پیش گیری از ابتلا
به صرع که سازمان جهانی بهداشت بیان
کرده است عبارتند از :

تغییرات روانی صرع

تغییرات روانی صرع دو نوع است

یکی زودگذر

و دیگری ثابت

که تغییرات شخصیتی صرعی نام گذاری می شود

حالت زودگذر روانی

یک حالت استثنایی است که می تواند بعد از یک حمله در وی ظاهر شود و چند هفته طول می کشد. اثرات همیش تیرگی سطح هوشیاری است به طوری که گاهی اوقات بیمار نمی تواند کارهای روزانه انجام دهد .

حالات ثابت روانی صرع

از تغییرات این دسته

خلق و
احساس
ناپایدار

چسبندگی

کینه توزی

فکر
نامعلوم و
مجهول

علاقه به
جزئیات

فراموش
کردن
کلیات

حالت
کندی
روانی

امروزه کنترل بیشتر انواع صرع ها میسر است با استفاده از داروهای مناسب به طور روزمره می توان از بروز حمله جلوگیری کرد. کودکان مبتلا به صرع ، نیاز به مصرف منظم داروی ضد تشنج دارند. این داروها معمولاً به مدت دو تا چهار سال بعد از آخرین حمله تشنج ادامه می یابند و سپس می توان به تدریج ظرف چند ماه آنها را قطع کرد.

درمان اصلی صرع

درمان اصلی صرع درمان دارویی است و انواع زیادی از داروهای ضدصرع وجود دارند و برحسب نوع محل صرع، سن، جنس، معاینه بالینی، پاراکلینیکی، هزینه دارو و شرایط خاص فردی پزشک نوع داروی مناسب برای فرد انتخاب و تجویز می کند و طول مدت درمان حداقل ۲ الی ۳ سال است .

**اگر حملات صرع با دارو کنترل نشوند و
هم چنین انجام ام آر آی ضایعه مغزی را
نشان دهد، ممکن است جراحی (خیلی
به ندرت) مورد بررسی قرار بگیرد.**

پیش آگهی

پیش آگهی صرع بسته به نوع آن متفاوت است. بیش تر از سه چهارم کودکان مبتلا به صرع "تونیک - کلونیک" که به مدت دو سال حمله‌ای نداشته‌اند، عود نخواهند داشت. اغلب کودکان مبتلا به صرع نسبی خوش‌خیم، خود به خود خوب می‌شوند و بعد از بلوغ احتیاج به مصرف دارو ندارند. پیش آگهی صرع کوچک (ابسانس) مبهم و نامعلوم است.